

«12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα Ελεύθερη»

Η Αθήνα Ελεύθερη στο Πάρκο Ελευθερίας

Για τρίτη χρονιά η Αθήνα γιορτάζει την απελευθέρωσή της από τον ναζιστικό ζυγό με μια σειρά επιστημονικών και καλλιτεχνικών δράσεων με ελεύθερη είσοδο

Για τρίτη χρονιά φέτος οι εκδηλώσεις «12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα Ελεύθερη» γεμίζουν την πόλη. Το Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία, η Περιφέρεια Αττικής, ο Δήμος Αθηναίων, τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και η ΕΡΤ αναλαμβάνουν τη διοργάνωση και υποστηρίζουν πολύπλευρα ένα σύνολο δράσεων για τον εορτασμό της απελευθέρωσης της πρωτεύουσας από τις ναζιστικές δυνάμεις κατοχής ως μιας μεγάλης γιορτής των κατοίκων της Αθήνας.

Σκοπός των εκδηλώσεων είναι η ανάδειξη του αγώνα του ελληνικού λαού ενάντια στον φασισμό/ναζισμό κατά την περίοδο του Β/ Παγκόσμιου Πολέμου και η διάχυση της σχετικής με την περίοδο επιστημονικής γνώσης.

Με τη συνδρομή και άλλων φορέων και ομάδων πολιτών πραγματοποιούνται όλο τον Οκτώβριο έκθεση για την περίοδο της Κατοχής, εκπαιδευτικά προγράμματα, ιστορικοί περίπατοι, συναυλίες, δημόσιες συζητήσεις και άλλες πολιτιστικές και εκπαιδευτικές δράσεις.

Κεντρικός τόπος των εκδηλώσεων είναι ένα κτήριο με ιδιαίτερο συμβολισμό για την ιστορία της Αθήνας, το Κτίριο 6, πρώην ΕΑΤ-ΕΣΑ, Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων στο Πάρκο Ελευθερίας.

Σε αυτόν τον τόπο μαρτυρίου αντιστασιακών κατά τη διάρκεια της Χούντας των Συνταγματαρχών, θα φιλοξενηθεί από 1 έως και 29 Οκτωβρίου 2017 η έκθεση «Αθήνα 1940-1944. Η πόλη και οι άνθρωποί της. Πόλεμος, Κατοχή, Αντίσταση, Απελευθέρωση» (επιστημονική επιμέλεια: Γιάννης Γκλαβίνας, Τάσος Σακελλαρόπουλος και Μενέλαος Χαραλαμπίδης - καλλιτεχνική επιμέλεια: Παύλος Θανάπουλος).

Στο ίδιο κτίριο οι επισκέπτες θα περιηγηθούν και φέτος στην έκθεση κόμικς «Ένα γλυκό ξημέρωμα. Ιστορίες κόμικς για την κατοχική Αθήνα». Μία διαφορετική ματιά των όσων συνέβησαν στην Κατοχική Αθήνα με το πενάκι των: Τόμεκ Γιοβάνη, Γιώργου Γούση, Σπύρου Δερβενιώτη, Πέτρου Ζερβού, Δημήτρη Καμένου, Λέανδρου, Τάσου Μαραγκού, Θωδωρή Μπαργιώτα, Αλέξιας Οθωναίου, Αλέκου Παπαδάτου, Θανάση Πέτρου, Solour, Γιώργου Τραγάκη, Γιώργου Φαραζή, Πέτρου Χριστούλια (επιμέλεια: Γιάννης Κουκουλάς).

Οι εκθέσεις είναι καθημερινά ανοικτές στο ευρύ κοινό και συμπληρώνονται από εκπαιδευτικό πρόγραμμα με θέμα την Κατοχή, που απευθύνεται σε μαθητές ΣΤ' Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου (για οργανωμένες ξεναγήσεις σχολείων και ομάδων ενηλίκων, τηλ. 210 3735253).

Επιπλέον, το Σάββατο 7 Οκτωβρίου και το Σάββατο 14 Οκτωβρίου στον ίδιο χώρο, στο Κτίριο 6, πρώην ΕΑΤ-ΕΣΑ, Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων στο Πάρκο Ελευθερίας, φιλοξενούνται δύο επιμορφωτικά σεμινάρια με τίτλο «Στα βάθη του καθημερινού»: Προσεγγίζοντας την κοινωνία της περιόδου 1940-44 στη διδακτική πράξη». Και στις δύο συναντήσεις οι εκπαιδευτικές δράσεις περιλαμβάνουν παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού και βιωματικά εργαστήρια και θα δώσουν τη

δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης να γνωρίσουν άγνωστες πτυχές της Ιστορίας (για δήλωση συμμετοχής, τηλ. 210 3735253).

Στο πλαίσιο των επιστημονικών δράσεων η φετινή διοργάνωση έχει εντάξει σειρά **ομιλιών-συζητήσεων** από επιστήμονες, που θα καλύψουν ένα ευρύ φάσμα της ιστορίας της Κατοχής, της Αντίστασης και της Απελευθέρωσης. Το **«Χρονικό της Απελευθέρωσης της Αθήνας» (Δευτέρα 9 Οκτωβρίου)**, οι τρεις συναντήσεις με τίτλο **«Ιστορίες της Κατοχής μέσα από τα αρχεία» (Τετάρτη 11, Τετάρτη 18 και Τετάρτη 25 Οκτωβρίου)** και η συζήτηση με τίτλο **«Δημόσια Ιστορία και Χώρος. Αθήνα: από τη λήθη στη μνήμη» (Δευτέρα 23 Οκτωβρίου)** θα πραγματοποιηθούν στο **Κτίριο 6, πρώην ΕΑΤ-ΕΣΑ, Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων** στο **Πάρκο Ελευθερίας**. Όλες οι ομιλίες – συζητήσεις ξεκινούν στις **7 το απόγευμα**.

Η μουσική και τα τραγούδια είναι εργαλεία μνήμης και διάδοσης της Ιστορίας. Στη φετινή διοργάνωση του **«12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα Ελεύθερη»** οι συναυλίες που έχουν προγραμματιστεί μας καλούν να μάθουμε, να θυμηθούμε και να διαδώσουμε το μήνυμα της Αντίστασης ενάντια στον φασισμό. Αναλυτικά οι μουσικές εκδηλώσεις:

«Τα Τραγούδια της Κατοχής»

Μία μουσική παράσταση με τραγούδια και κείμενα για τη δοκιμασία του ελληνικού λαού κατά την περίοδο της Κατοχής, θα παρουσιαστεί την **Κυριακή 1 Οκτωβρίου** στη **Μάντρα του μπλόκου της Κοκκινιάς** και την **Πέμπτη 5 Οκτωβρίου** στο **Εργοστάσιο της Ηλεκτρικής (ΔΕΗ), στο Κερατσίνι (ώρα έναρξης: 20:00)**. Την επιλογή των κειμένων επιμελήθηκαν η **Μάνια Παπαδημητρίου** και ο **Αλέξης Βάκης**, ο οποίος έχει αναλάβει τη μουσική επιμέλεια και τις ενορχηστρώσεις της παράστασης. Τραγούδια της εποχής, που εκφράζουν το κατοχικό δράμα και την ανάταση της Αντίστασης, τα περισσότερα «κομμένα» από την ασφυκτική λογοκρισία, αλλά και μεταγενέστερα των Θεοδωράκη, Λεοντή, Λοΐζου, τραγουδούν η **Αφροδίτη Μάνου**, ο **Βασίλης Κορακάκης** και η **Εύη Μάζη**.

«Αθήνα, ανοχύρωτη πόλη»

Η κεντρική συναυλία της φετινής διοργάνωσης θα πραγματοποιηθεί στο **Κτίριο 6, πρώην ΕΑΤ-ΕΣΑ, Κέντρο Τεχνών Δήμου Αθηναίων** στο **Πάρκο Ελευθερίας**, την **Πέμπτη 12 Οκτωβρίου (ώρα έναρξης: 19:00)**. Ο **Φοίβος Δεληβοριάς** και η **Ματούλα Ζαμάνη** θα παρουσιάσουν μία μουσική παράσταση σε επιλογή κειμένων του **Φοίβου Δεληβοριά** και του **Μενέλαου Χαραλαμπίδη**, μεταφέροντας μουσικά το κλίμα των ημερών της Κατοχής και της Αντίστασης στην Αθήνα.

«Αθήνα ελεύθερη – Ένα μουσικό ταξίδι στην Αθήνα του 1944»

Την **Τετάρτη 1^η Νοεμβρίου**, η Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Αθηναίων υπό τη διεύθυνση του **Ανδρέα Τσελίκ**α παρουσιάζει στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (Αίθουσα «Χρήστος Λαμπράκης») επετειακή συναυλία (**ώρα έναρξης: 20:30**). Συμμετέχει η Χορωδία του Δήμου Αθηναίων. Διεύθυνση-Διδασκαλία χορωδίας: **Σταύρος Μπερής**

Στη φετινή διοργάνωση του **«12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα Ελεύθερη»** συμπράττει και η **ομάδα πείρα(γ)μα**. Η ομάδα θα παρουσιάσει την **Κυριακή 8 Οκτωβρίου 2017** στο **Σκοπευτήριο της Καισαριανής**, τη βιωματική παράσταση **«Ο Κύκλος των “μάταιων” πράξεων»**, βασισμένη στο ομώνυμο ιστορικό μυθιστόρημα του **Σπύρου Τζόκα**, με **ελεύθερη είσοδο (ώρα έναρξης: 19:00)**. Η παράσταση είναι **αφιερωμένη στους 200 εκτελεσμένους κομμουνιστές από τους Ναζί την Πρωτομαγιά του 1944**. Στο κάλεσμα της ομάδας ανταποκρίθηκαν ο ηθοποιός **Γεράσιμος Γεννατάς** στο ρόλο του **διοικητή του στρατοπέδου του Χαϊδαρίου Φίσερ**, πληθώρα εθελοντών, ανδρών και

γυναικών, από όλη την Αθήνα, αλλά και την Ικαρία, την Καρδίτσα, την Κύπρο, που θα τιμήσουν με την παρουσία τους τη μνήμη των εκτελεσμένων αλλά και των γυναικών, των μανάδων, των αδερφών τους. Στο τραγούδι δίνουν τη δική τους μοναδική ερμηνεία η **Φωτεινή Βελεσιώτου**, η **Νατάσα Τζαβέλλα-Παπαδοπούλου** και η **Κατερίνα Κατσιγιαννη**.

Η παράσταση, σε θεατρική διασκευή και σκηνοθεσία **Αγγελικής Κασόλα**, με τους ηθοποιούς **Γιάννη Καρούνη** και **Ειρήνη Μελά**, ακολουθεί το συγκλονιστικό οδοιπορικό του **Ναπολέοντα Σουκατζίδα** από την Προύσα, όπου γεννήθηκε το 1909, έως και την εκτέλεσή του στο Σκοπευτήριο της Καισαριανής την Πρωτομαγιά του 1944. Η παράσταση, που διαγράφει όλη την τραγική και συνάμα ηρωική νεότερη ιστορία του τόπου μας, θα πραγματοποιηθεί με τη συμβολή του Δήμου Καισαριανής και της ΕΡΤ.

Οι **ιστορικοί περίπατοι** περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα της φετινής διοργάνωσης δίνοντας την ευκαιρία στους Αθηναίους και τους Πειραιώτες να περπατήσουν στην πόλη τους και να γνωρίσουν άγνωστα τοπόσημα της Αθήνας και του Πειραιά.

Την **Κυριακή 15 Οκτωβρίου στις 11 το πρωί, με αφετηρία τα Προύλαια του Πανεπιστημίου Αθηνών**, ο ιστορικός **Μενέλαος Χαραλαμπίδης** μας οδηγεί στην πόλη σε μια περιήγηση για την **Αντίσταση και τον Δωσιλογισμό στην κατεχόμενη Αθήνα**.

Την **Κυριακή 29 Οκτωβρίου στις 11 το πρωί, με αφετηρία την είσοδο του ναού της Αγίας Τριάδας στον Πειραιά**, η ιστορικός **Ευαγγελία Μπαφούνη** ακολουθεί τα ίχνη του **Βομβαρδισμού του Πειραιά** στις 11 Ιανουαρίου 1944, από τα συμμαχικά αεροπλάνα.

Τέλος στις φετινές δράσεις του «**12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα Ελεύθερη**» εντάσσεται και ο **Δρόμος μνήμης και τιμής: Μπλοκ 15 – Σκοπευτήριο Καισαριανής**, την **Κυριακή 15 Οκτωβρίου**.

Εκκίνηση: Στρατόπεδο Χαϊδαρίου, Καραϊσκάκης Α΄ - Μπλοκ 15, στις 9 το πρωί.

Τερματισμός: Σκοπευτήριο Καισαριανής

Δήλωση συμμετοχής: <https://goo.gl/forms/5VrKxBJHJZvAzvLC3>

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα της «**12 Οκτωβρίου 1944. Η Αθήνα Ελεύθερη**» στο www.freeathens44.org και στο Facebook <https://www.facebook.com/freeathens44/>

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

- Ίδρυμα της Βουλής των Ελλήνων για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία
- Περιφέρεια Αττικής
- Δήμος Αθηναίων
- Γενικά Αρχεία του Κράτους
- ΕΡΤ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΣΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας
- Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων
- Δήμος Καισαριανής
- Δήμος Κερατσινίου-Δραπετσώνας
- Δήμος Νίκαιας-Αγίου Ιωάννη Ρέντη
- Δήμος Πειραιά
- Δημοτική Βιβλιοθήκη Καλλιθέας
- Εβραϊκό Μουσείο
- Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο-Μ.Ι.Ε.Τ.

- Ιστορικό Αρχείο Δήμου Αθηναίων
- Ιστορικό Αρχείο Πανεπιστημίου Αθηνών
- Λύκειον των Ελληνίδων
- Μουσείο Μπενάκη
- Οργανισμός Πολιτισμού Αθλητισμού και Νεολαίας Δήμου Αθηναίων
- Σύλλογος των Αθηναίων
- Σύνδεσμος Φυλακισθέντων και Εξορισθέντων Αντιστασιακών 1967-1974
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας

